

Linda Piknerová

afrikanistka a politoložka

GLOSA LINDY PIKNEROVÉ

Za vším hledej ekonomiku

Půl roku trvající blokáda Hormuzu, nově rozšířená o nestabilitu v Rudém moři, se dramaticky podepisuje do stavu afrických ekonomik. Zatímco my v Evropě hypnotizujeme regulované ceny na benzinových totemech (a doufáme ve větší regulaci), dopadá drahá ropa na Afriku mnohem bezprostředněji (a dramatičtěji), než si uvědomujeme. Čím více se ukazuje zranitelnost Afriky ze strany globálních hrozeb, tím více bychom si měli být vědomi důsledků, které to bude mít na jednotlivé země, jež zpětně ovlivní zase nás - Evropany. Třeba v JAR se cena nafty oproti stavu před začátkem války v Íránu zvýšila o neuvěřitelných 60 %, což drtí ekonomiku závislou na přepravě zboží. Výsledkem je prohloubení pocitu bezmoci v zemi, kde je bez práce téměř třetina ekonomicky aktivních lidí. A ta se projevuje všelijak, třeba násilím. Nejinak je tomu v Etiopii, zemi tlačené premiérem

Abiyem k světlým ekonomickým zítřkům, jejichž součástí je industrializace a závislost na dovozu pohonných hmot. Cena nafty vzrostla od března o 40 %, v důsledku toho potravinová inflace vyšplhala na 15 %, takže ekonomická frustrace jen přilévá olej do ohně v zemi, která čelí největší bezpečnostní krizi od roku 2022. Složitě vyhlídky má před sebou první marocká premiérka v dějinách země, která si bude muset také poradit s explozí cen nafty a benzínu (v průměru o 20 % meziročně), ale také už teď vysokými účty za připravované MS ve fotbalu 2030, které polyká peníze na nemocnice, školy a podporu mladých, jejichž nezaměstnanost je kolem 35 % a jsou otevřeně naštvaní. Do ulic už vyšli v roce 2025. Kde hledat řešení? Hormuz je od Rabatu, Addis Abeby i Johannesburgu tisíce kilometrů daleko, ale účet za jeho omezení platí Afričané na benzinkách každý den. Řešením není čekat, ale vzít iniciativu do vlastních rukou. Konečně nová rafinerie v Keni je toho nejlepším příkladem.

LINDA PIKNEROVÁ

Zprávy týdne

- 01** **ETIOPIE**
Federální síly znovu ovládly Mekelle, TPLF se stáhla

Etiopská federální armáda a spojenecké milice 4. října znovu převzaly kontrolu nad Mekelle. Tři zdroje Reuters a svědek AP potvrdili přítomnost provládních sil v centru; TPLF veřejně oznámila ústup a dočasné přesunutí regionální vlády jinam. Jde o zásadní zvrat...
[REUTERS, 4. 10.](#) · [AP, 4. 10.](#) · [REUTERS, 3. 10.](#) · [REUTERS, 2. 10.](#) · [REUTERS – ANALÝZA, 2. 10.](#) · [REUTERS, 1. 10.](#)
- 02** **JIHOAFRICKÁ REPUBLIKA**
Dvě hromadné střelby během jediné noci zabily nejméně 28 lidí

Osm útočníků s útočnými puškami a pistolemi podle policie v sobotu večer zastřelilo 18 lidí a dalších 15 zranilo v baru ve městě Wedela západně od Johannesburgu; pět zraněných zůstává v kritickém stavu a policie dosud nikoho nezadržela. V neděli nad ránem...
[EWN / SAPS, 28. 9.](#) · [AP / THE GUARDIAN, 27. 9.](#) · [AFP / CBS NEWS, 27. 9.](#) →
- 03** **KEŇA / NIGÉRIE**
V Keni začala výstavba rafinerie za 16 miliard dolarů

Aliko Dangote a keňský prezident William Ruto 30. září zahájili v přístavu Lamu výstavbu rafinerie za 16 miliard dolarů s kapacitou 700 000 barelů denně a plánovaným dokončením v roce 2030. Regionálním vládám nabídli společný třicetiprocentní podíl a akcie projektu...
[REUTERS, 2. 10.](#) · [REUTERS, 30. 9.](#) · [AP, 30. 9.](#) →
- 04** **MAROKO**
Maroko má po vítězství PAM první premiérku

Král Mohammed VI jmenoval 29. září šéfu vítězné Strany autenticity a modernosti Fatimu Zahru Mansouriovou první premiérkou v historii Maroka. Padesátiletá právnička, dosavadní ministryně územního plánování a starostka Marrákeše, má sestavit koalici poté, co PAM...
[REUTERS, 29. 9.](#) · [AP, 29. 9.](#) · [REUTERS, 24. 9.](#) →